OUCH! 2021. gada

SANS SECURITY AWARENESS

Identitātes zādzība – kā sevi pasargāt?

Kas ir identitātes zādzība?

Identitātes zādzība ir tad, kad noziedznieks nozog informāciju par jums un izmanto šo informāciju krāpniecisku darbību veikšanai, piemēram, pieprasot bezdarbnieka pabalstu, nodokļu atmaksu, jaunu aizdevumu vai kredītkarti uz jūsu vārda. Ja jūs neveicat piesardzības pasākumus, jums var nākties samaksāt par produktiem vai pakalpojumiem, kurus neesat iegādājies, un piedzīvot stresu un finansiālus sarežģījumus, kas izriet no identitātes zādzības.

Internetā jūsu personas dati ir atrodami daudzās vietās. Ikreiz, kad pārlūkojat vai iegādājaties kaut ko tiešsaistē, skatāties videoklipu, pērkat pārtikas preces, apmeklējat ārstu vai izmantojat viedtālruņa lietotni, par jums tiek apkopota informācija. Bieži šī informācija tiek likumīgi pārdota vai arī sniegta citiem uzņēmumiem. Pat ja tiek uzlauzta tikai viena no šīm vietnēm, noziedznieki var piekļūt jūsu personas datiem. Pieņemiet, ka noziedzniekiem jau ir pieejama daļa informācijas par jums, un apsveriet, ko varat darīt, lai palēninātu vai atklātu jūsu datu izmantošanu krāpšanā.

Kā to atklāt?

- Regulāri pārskatiet savas maksājumu kartes un citus kontus, lai pamanītu maksājumus par precēm un pakalpojumiem, ko neesat veicis. Vienkāršs veids, kā to izdarīt, ir pieteikties e-pasta, īsziņu vai tālruņa lietotņu paziņojumiem par maksājumiem un citiem darījumiem. Uzraugiet kontus, lai atklātu krāpšanu.
- Izpētiet situācijas, kad tirgotāji noraida jūsu kredītkartes vai debetkartes. Caurskatiet parādu piedzinēju vēstules vai tālruņa zvanus par nokavētiem maksājumiem par kredītkartēm, medicīnas rēķiniem vai aizdevumiem, par kuriem zināt, ka tie nav jūsu.
- Pievērsiet uzmanību vēstulēm, kas informē jūs par bezdarba vai citiem valsts pabalsta pieprasījumiem, uz kuriem jūs nekad neesat pieteicies.
- Izskatiet savus kredītinformācijas pārskatus vismaz reizi gadā, ja tādi ir pieejami jūsu reģionā. Piemēram, ASV jūs varat pieprasīt bezmaksas pārskatus tīmekļa vietnē www.annualcreditreport.com.

Ko darīt, ja notikusi krāpšana?

- Sazinieties ar organizāciju, kas ir iesaistīta krāpšanā. Piemēram, ja noziedznieks ir atvēris kredītkarti uz jūsu vārda, sazinieties ar šo kredītkaršu izsniedzējorganizāciju, lai paziņotu par krāpšanu. Ja kāds ir iesniedzis nodokļu atmaksas vai bezdarbnieka pabalsta pieprasījumu uz jūsu vārda, sazinieties ar attiecīgo institūciju.

- Iesniedziet ziņojumu tiesībsargājošajās iestādēs, lai izveidotu oficiālu pieteikumu par identitātes zādzību. Bieži to var izdarīt tiešsaistē. Piemēram, ASV jūs varat ziņot tīmekļa vietnē identitytheft.gov. Izpildiet tīmekļa vietnē esošos norādījumus par visām papildu darbībām, kas jums būtu jāveic.
- Cenšoties novērst krāpšanu, dokumentējiet un saglabājiet visas darbības, ko veicat ar finanšu un tiesībsargājošajām iestādēm, kā arī uzskaitiet finansiālos zaudējumus, kurus jums rada šī identitātes zādzība, jo šī informācija var būt noderīga vēlāk.
- Paziņojiet par to saviem apdrošinātājiem, jo, iespējams, jums ir identitātes zādzības aizsardzība iekļauta kādā no jūsu polisēm.

Kā pret to aizsargāties?

Daži vienkārši soļi, ko varat veikt, lai samazinātu ar identitātes zādzību saistītu krāpšanas iespēju:

- Pēc iespējas ierobežojiet to, cik daudz informācijas par sevi koplietojat ar tiešsaistes pakalpojumu sniedzējiem un tīmekļa vietnēm.
- Visiem tiešsaistes kontiem izmantojiet unikālu, drošu paroli un iespējojiet divpakāpju autentifikāciju kā papildu aizsardzību jūsu vissvarīgākajiem kontiem.
- Ja tas ir iespējams jūsu reģionā, ierobežojiet, kurš var piekļūt jūsu kredītinformācijas pārskatiem. Piemēram, ASV jūs varat iesaldēt savu kredītreitingu, lai ikvienam, kurš mēģina saņemt kredītkarti vai aizdevumu uz jūsu vārda, vispirms tas ir īslaicīgi jāatsaldē.
- Apsveriet iespēju saņemt apdrošināšanu, kas sedz identitātes zādzības novēršanas izmaksas, vai nu izmantojot īpašu polisi vai arī sava esošā apdrošināšanas plāna ietvaros.

Viesredaktors

Lenny Zeltser ir galvenais informācijas drošības eksperts kiberdrošības aktīvu pārvaldības uzņēmumā Axonius. Viņš arī pasniedz SANS Institūta kursu par ļaunatūras apkarošanu un analīzi. Lenny ir aktīvs Twitter lietotājs @lennyzeltser un raksta blogu par drošību zeltser.com.

Resursi

Sociālā inženierija: https://www.sans.org/security-awareness-training/resources/social-engineering-attacks
Kā padarīt paroles vieglāk iegaumējamas: https://www.sans.org/security-awareness-training/resources/making-passwords-simple
Ziņojiet par identitātes zādzību: https://www.vp.gov.lv/lv/iestades-kontakti
Kredītreitinga iesaldēšana: https://krebsonsecurity.com/2018/09/credit-freezes-are-free-let-the-ice-age-begin/
Identitātes zādzība: https://zeltser.com/unemployment-fraud-and-identity-theft/

Tulkojums: CERT.LV